

Verduidelijking welke organisaties wel/niet in aanmerking komen als 3e niet-gesteunde onderneming in ICON en/of in speerpuntclusterprojecten (voor 2e extra clustercriterium)

Toelichting met verwijzingen naar de regelgeving en handleidingen op basis waarvan het agentschap optredend voor het Fonds voor Innoveren en Ondernemen een deelname aan een ICON project en/of een speerpuntclusterproject als één van de drie nodige ondernemingen (zie bv. Art. 1 in het besluit bedrijfssteun samenwerkingsverband en in de Nota Extra Clustercriteria voor Speerpuntclusterprojecten (versie 2023)) bekijkt.

Deze verduidelijking werd gevraagd in het kader van deelname van publiekrechtelijke organisaties met zowel economische als niet-economische activiteiten alsook voor organisaties met een machtspositie en/of monopolie.

Algemeen: een onderneming met economische activiteiten (in Vlaanderen of erbuiten) kan optreden als 3e niet-gesteunde partner en krijgen geen VLAIO-steun.

- Er is deelname van minstens 3 niet-verbonden ondernemingen vereist, waarbij “onderneming” in deze context geïnterpreteerd wordt als de entiteit die een economische activiteit uitoefent (dit volgt uit het hieronder geciteerde besluit en decreet). Verder wordt “deelname” geïnterpreteerd als deelname in en/of bijdrage aan de projectuitvoering waarbij voornoemde 3 niet-verbonden ondernemingen minstens de betrokken samenwerkingsovereenkomst ondertekenen en waarvan minstens twee van deze drie ondernemingen begunstigde zijn van VLAIO-bedrijfsinnovatiesteun (dit volgt uit de bijgewerkte handleiding). In laatstgenoemde situatie zal er dus een voorwaarde zijn van samenwerkingsovereenkomst met een niet-betaalde partner.
- Enkel een onderneming met rechtspersoonlijkheid komt in aanmerking voor bedrijfsinnovatiesteun (zie bv. Art. 5. in besluit bedrijfssteun samenwerkingsverband, in besluit bedrijfssteun O&I en in besluit bedrijfssteun O&O). Daarnaast zijn pure overheidsbesturen enerzijds en organisaties die regelmatig beroep doen op steunprogramma's voor onderzoeksorganisaties anderzijds uitgesloten.

Bijzondere situaties: organisaties met zowel economische als niet-economische activiteiten en/of organisaties met een machtspositie of monopolie.

- Een organisatie die geen economische activiteiten uitoefent kan niet optreden als een van de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen, maar kan wel aansluiten naast de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen.
- Een organisatie die zowel economische als niet-economische activiteiten uitoefent kan enkel optreden als een van de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen op basis van haar economische activiteiten, en kan ook aansluiten naast de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen op basis van zowel haar economische als niet-economische activiteiten.
- Ingeval van deelname door een organisatie die zowel economische als niet-economische activiteiten heeft en in het project deelneemt op basis van economische activiteiten is vereist

dat o.a. de cofinanciering gebeurt op basis van inkomsten uit economische activiteiten van deze organisatie en dat ook de valorisatie verbonden is aan die economische activiteiten (zie ook [handleiding bedrijfssteun](#)).

- Er kan geen bedrijfsinnovatiesteun toegekend worden voor een deelname op basis van niet-economische activiteiten.
- Een organisatie met een machtspositie en/of monopolie kan enkel optreden als een van de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen op basis van economische activiteiten buiten het machtsdomein en buiten het monopolie, en kan ook aansluiten naast de 3 vereiste niet-verbonden ondernemingen indien gelinkt aan machtsdomein of monopolie.
- Bij organisaties die deelnemen op basis van niet-economische activiteiten of op basis van activiteiten binnen een machtspositie en/of monopolie positie is er een bijkomend aandachtspunt op vlak van staatssteun. Ingeval in een project van bedrijfsinnovatiesteun een organisatie aansluit op basis van zijn niet-economische activiteiten of op basis van activiteiten binnen een machtspositie en/of monopolie is het aan de projectuitvoerders erover te waken dat de voorschriften van de staatssteunregelgeving strikt worden nageleefd zo o.m. op vlak van vereiste onafhankelijkheid bij projectuitvoering en marktconforme toegang tot IE van deze niet-economische actor zodat (in)directe ongeoorloofde staatssteun wordt vermeden.

Bijkomend is er ook een mogelijke verwarring over de exploitatiezetel van een organisatie met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard (Art.5, laatste twee leden in besluit bedrijfssteun samenwerkingsverband, in besluit bedrijfssteun O&I en besluit bedrijfssteun O&O). Aan een organisatie met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard met een exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan (onder voorwaarden) enkel steun toegekend worden voor activiteiten die gericht zijn op gemeenschapsbevoegdheden (bijv. cultuur, onderwijs, gezondheidszorg) en niet voor activiteiten gericht op gewestelijke bevoegdheden, omdat hiervoor VLAIO noch het Fonds voor Innoveren en Ondernemen immers bevoegd is. De voorvermelde laatste twee leden van genoemd artikel 5 (organisatie met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard met een exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en activiteiten die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ressorteren) zijn samen te lezen. Voor de volledigheid geven we nog mee dat de Vlaamse regering dergelijke steuntoekeningsmodaliteit steeds expliciet dient te vermelden in het betrokken initiatief.

Als we al het bovenstaande samennemen komen we voor organisaties tot onderstaande mogelijkheden, afhankelijk van (i) deelname op basis van niet-economische of economische activiteiten, van (ii) de vestiging die deelneemt, en/of (iii) er een machtspositie/monopolie speelt.

Type activiteiten		Deelnemende vestiging	geldige 3e partner	geldige extra partner	VLAIO-steun mogelijk	Aandachtspunten
economische activiteiten		Vlaams	ja	ja	ja	
		niet-Vlaams	ja	ja	nee	min. 2 VLAIO-steunaanvragers, evt. steun bij plaatselijke steunorganisatie
niet-economische activiteiten		Vlaams	nee	ja	nee	min. 3 andere partners waarvan 2 VLAIO-steunaanvragers, extra aandacht voor staatssteun
		niet-Vlaams	nee	ja	nee	
zowel econ. als niet-econ. activiteiten	project binnen econ. activiteiten	Vlaams	ja	ja	ja	co-financiering uit economische activiteiten, extra aandacht voor staatssteun
		niet-Vlaams	ja	ja	nee	min. 2 VLAIO-steunaanvragers, evt. steun bij plaatselijke steunorganisatie, extra aandacht voor staatssteun
	project binnen niet-econ. activiteiten	Vlaams	nee	ja	nee	min. 3 andere partners waarvan 2 VLAIO-steunaanvragers, extra aandacht voor staatssteun
		niet-Vlaams	nee	ja	nee	
organisatie met machtspositie en/of monopolie	project buiten domein machtspositie/monopolie	Vlaams	ja	ja	ja	
		niet-Vlaams	ja	ja	nee	min. 2 VLAIO-steunaanvragers
	project binnen domein machtspositie/monopolie	-	nee	ja	nee	min. 3 andere partners waarvan 2 VLAIO-steunaanvragers, extra aandacht voor staatssteun

REFERENTIES

Besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017(externe link) tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen (Besluit bedrijfssteun O&I).

en

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1028352¶m=inhoud>

Besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling met een kennisintensief karakter in Vlaanderen (Besluit bedrijfssteun O&O).

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1028345¶m=inhoud>

en

Besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2017 tot regeling van steun aan consortia van ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling, ingebed in een ruimer samenwerkingsverband met onderzoeksorganisaties

<https://codex.vlaanderen.be/PrintDocument.ashx?id=1029000&datum=&geannoteerd=false&print=false>

Artikel 1. (09/06/2021- ...)

...

3° **consortium**: samenwerking tussen minstens 3 niet-verbonden ondernemingen;

...

12° **onderneming**: de onderneming, vermeld in artikel 41ter, § 2, van het decreet van 21 december 2001;

Artikel 5. (01/01/2018- ...)

Alleen ondernemingen met **rechtspersoonlijkheid** en met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking voor steun. ...

Aan **ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard** kan alleen steun toegekend worden voor een project waarin er daadwerkelijk wordt samengewerkt met ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van privaatrechtelijke aard, waarbij de samenwerkende onderneming met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard in het gesteunde project niet meer dan 70 % van de in aanmerking komende kosten voor haar rekening neemt, en steun die toegekend is met toepassing van dit besluit, geen betrekking heeft op de kosten die verbonden zijn aan de uitoefening van die publieke opdracht.

In afwijking van het eerste lid, maar onverminderd de modaliteiten die gelden voor de ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard, vermeld in het tweede lid, komen ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard met een **exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest** die een publieke opdracht hebben in Vlaanderen, in aanmerking voor steun.

Als de Vlaamse Regering beslist een initiatief te lanceren waarbij steun toegekend wordt met toepassing van dit besluit voor activiteiten die gericht zijn op een gemeenschapsbevoegdheid, kunnen

ook ondernemingen met exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in aanmerking komen voor steun voor activiteiten die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ressorteren.

Artikel 7. (01/01/2021- ...)

Het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen kent alleen steun toe aan projecten die uitgevoerd worden door een consortium van ondernemingen, waarbij de ondernemingen optreden als subsidiegerechtigde.

Decreet van 20 november 2015 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

<https://codex.vlaanderen.be/PrintDocument.ashx?id=1026186&datum=&geannoteerd=false&print=false>

Artikel 10. (10/12/2015- ...)

Onder **onderneming** wordt verstaan : iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent.